

Prve točke kulturnog programa izveli su domaćini. Najprije je župski zbor otpjevao *O sveta gozbo* A. Canjuge i *O zavrano rane Kristove*. A Klobučara pod ravnanjem s. Agnete Juka, za harmonijem s. Nediljka Milanović, a potom je župnik, o. Vice Blekić pročitao *Plač i pjev* — izbor natpisa sa groblja Lovrinac u Splitu koji je on priredio. Gosti iz Vranjica, muški zbor pod ravnanjem dr. Mirka Mikelića, otpjevali su četverglasni *Hvalite Gospoda*, nepoznata autora, Condottijev troglasni *Smiluj mi se, Bože* s pratnjom na harmoniju s. Arsenije Vidović i iz repertoara njihova liturgijskog pučkog pjevanja *Ispovidajte se* (psalam s pripjevom koji je na poticaj animatora prihvatila prisutna zajednica vjernika). Primadona splitske opere gđa Cynthia Hansell-Bakić otpjevala je *Pri Kamenih vratih* Stanka Šimunića i *Ave Maria* Bernardina Sokola uz pratnju violine (Fani Šesnić) i harmonija (s. A. Juka), čime je na tom spomenu obilježena i 100. obljetnica rođenja našeg poznatog skladatelja Bernardina Sokola. Zadnje tri točke programa izveo je gore spomenuti mješoviti zbor: *Hvali duše moja Gospoda* K. Odaka, *Hvalite Gospoda* I. Zajca i *Sva si lijepa, o Marijo* K. Kolba.

I. Š.

PRAZNIK BAROKNOG ZVUKA

U vrijeme Božićnih blagdana, zagrebačka Katedrala je bila pretijesna da primi veliki broj Zagrepčana koji su došli da čuju koncert na kojem su nastupili zagrebački umjetnici GORAN KONČAR violina i LJERKA OČIĆ — TURKULIN orgulje. Koncert je 28. XII. 1987. organizirala Koncertna direkcija Zagreb, a na programu su bila djela baroknih majstora: G. F. Händela i J. S. Bacha,

U violinskom repertoaru Händelove *Sonate Op. 1*, br. 13 (D-dur), br. 6 (g-moll) i br. 15 (E-dur) zahtjevna su djela u kojima kroz sugestivni govor violinske dionice orguljska gotovo ravnopravno korespondira. Opsežna *Partita u d-mollu* BWV 1004 J. S. Bacha, koja sadrži kao zadnji stavak čuvenu chaconnu, svojom arhitektonikom postavlja pred izvođača vrhunsku zahtjevnu razinu, a predstavlja također i svojevrsan umjetnički izazov. Nadopisana orguljska dionica R. Schumann, sjajno uklopljena u solističku dionicu violine, uz zvukovno obogaćenje je i svojevrsan kuriozitet u izvodilačkoj praksi.

Umijeće Gorana Končara i Ljerke Očić — Turkulin zaiskrilo je svim ovim značajkama u lijepom i spontanom skladu, misaonoj koncentriranosti i zvukovnoj raskoši. Pozdravljeni burnim pljeskom golemog prisutnog auditorija, umjetnici su ovaj zvukovni praznik okrunili s *Ave Maria*, Bach-Gounoda i efektним stavcima iz opsežnih *Varijacija u D-duru* Marcela Duprèa.

Miloš LALOŠEVIĆ

PRAIZVEDBOM KANTATE BORISA
PAPANODPULA »CARMEN BOSCOVICHIANUM«
OBILJEŽENA JE SVEČANA ZAVRŠNICA
»BOŠKOVIĆEVE GODINE« 1787 — 1987.

Filozofsko-teološki institut družbe Isusove u Zagrebu priredio je uz 200. obljetnicu smrti Ruđera J. Boškovića 11. II. 1988. u Bazilici srca Isusova u Zagrebu svečanu završnicu »Boškovićeve godine«. Za ovu prigodu komponirao je naš veliki skladatelj Boris Papanodpulo kantatu *Carmen Boscovichianum* za soliste i orgulje na tekst dr. Vojmila Rabadana. Pod ravnanjem autora nastupili su solisti Darija Hreljanović - sopran, Cecilija Pleša - mezzosopran, Želimir Puškarić - tenor, Matiša Rajčić - bariton, Ante Mijač - bas, a za orguljama je bila Imakulata Malinka.

Valentin Pozaić DI. je osmišljenim referatom pozdravio nazočnost velikog broja štovatelja Ruđera J. Boškovića i ljubitelja glazbe. Djelatnost Ruđera J. Boškovića, dubrovačkog fizičara, matematičara, astro-

noma, filozofa i diplomate, koga povijest — posebno znanost ubraja među najsmionije umove koji su zadivilili Evropu XVIII. stoljeća, a kasnije i cijeli svijet, inspirira i danas, kako znanstvenike, tako i umjetnike. Tako smo ovom prigodom čuli krasnoslov pjesama iz poetske zbirke pjesnikinje Vladimire Paleček, koja je nastala u spomen R. Boškoviću, u izvedbi autorice i Ankice Dobrić, glumice Dramskog kazališta Gavella, koji je prethodio praizvedbi Kantate B. Papanodpula.

U svom bogatom stvaralačkom opusu, kompozitor i dirigent Boris Papanodpulo dotakao se svih glazbenih vrsta, od malih formi do simfonije, oratorija i opere. Među njima kantate zauzimaju posebno mjesto u kompozitorovom opusu.

Tekst kantate *Carmen Boscovichianum* s podnaslovom »Spomen mali velikom nam Rudi« svojim lirskim sadržajem i osebnom dramatikom predstavlja snažnu reminiscenciju na R. Boškovića i njegov rodni Dubrovnik. Radnja se događa 1787. godine u jednoj goparskoj kući starog Dubrovnika gdje nekoliko prijatelja kuće Bošković vode razgovor o Ruđeru, o kome iz tuđine već dugo vremena nemaju vijesti, kao i o njegovoj bolesnoj sestri Anici koja je u Dubrovniku posljednja živa od svog roda. Prijatelji se sjećaju Ruđera. Oživljavaju mnoge uspomene, i tada od njega stigne posljednje pismo voljenoj sestri, a i vijest da je Ruđer preminuo.

U slutnji score smrti Ruđer se u pismu oprašta od Anice, osvrće se na svoj život i rad te ističe svoju reminiscenciju na rodni Dubrovnik u kome je proveo djetinjstvo. Sestri poručuje: »Čuvaj grad, sve naše žive i mrtve, i sve, što mi smo stekli uz borbe i uz žrtve.« Svoje pismo završava apoteozom:

»Uradih što sam mogo za Boga, ljudsko znanje, pomagat htijah našeg doma stanje, Sad idem, oko mene sve magleno je, tuđe, tek Dubrovnik i ti sunce ste bratu Rude ...«

Saslušavši pismo, okupljeni prijatelji odaju počast svom velikom sugrađaninu i svjetskom znanstveniku.

Veliki majstor kompozicijske tehnike Boris Papanodpulo je njemu svojstvenom glazbenom invencijom dao sugestivni glazbeni sadržaj objedinivši sve značajke teksta u jednostavačnu formu Kantate. Lica: Cvijeta (sopran), Lukrecija (alt), Miho (tenor), Lukša (bariton) i Baro (bas) korespondiraju među sobom kroz polifonu i homofonu invenciju originalne glazbene palete u kojoj je jasno sprovedena psihologija svakog lika. Orguljaška dionica svojom zahtjevnosti kako solističkoj, tako i u pratećoj ulozi solista kroz sugestivan glazbeni govor dočarava atmosferu radnje u kontinuiranom tijeku značajki koncertantnog manira. Ljepota ove glazbe, koja u tonalnom tretmanu ima i značajke suvremenog glazbenog izraza, inspirira i plijeni spontanim emocijama slušatelje da bi im nakon izvedbe još dugo odzvanjali odbljesci glazbene poruke ovog vrijednog djela.

Pljesak velikog mnoštva slušatelja svjedočanstvo je neprolazne ljepote i vrijednosti ovoga djela — priznanje maestru Papanodpulu i izvođačima sa željama da Kantatu što skorije čujemo na koncertnom podiju.

Miloš LALOŠEVIĆ

CPMS U AKADEMSKOJ GODINI 1986/87.

Sezonu 1986/87. Collegium je započeo nastupom u »Ranjenom Isusu«, popularnoj zagrebačkoj kapeli na Trgu Republike koja je slavila 50. obljetnicu postojanja. Uz odgovarajuće tekstove i komentar zbor, solisti i nekoliko instrumentalnih solista izvodili su motete Palestine (*O cruz ave*), Gallusa (*Ecce quomodo*), Lassa (*Adoramus te*), Viadane (*Velum templi*), Mozarta (*Ave verum*), Zianiija (*Alma Redemptoris Mater*), Lučkačija (*Nos autem, Domine, Puer meus, In lectulo meo*) i Jelića (*Probasti Domine*). Bili su tu i Bachovi korali i Haydnova *Salve Regina* i Händelov *Aleluja* iz *Mesije*

za kraj. Od instrumentalnih točaka Lejčeva *Sonata za obou, flautu i orgulje*. Koncertu i proslavi prisustvovalo je mnogo prijatelja i posjetilaca ove kapele i Kolegijevih koncerata.

Odmah poslije tog nastupa počele su ozbiljne pripreme za turneju u Zapadnu Njemačku koja je u planu još od proljeća i za koju je Collegium već ljeti počeo raditi. Na programu je glazba adventskog i božićnog vremena, dijelom već poznata i izvedena. U to vrijeme padaju i neki manji ali zanimljivi nastupa, kao npr. Tribina u Spanskom 23. 10. 1986. s temom »Problematika grada u Crkvi«, Sigetu 30. 10. 1986. te nastup u Domu umirovljenika u Trnju 25. 10. 1986. U to vrijeme izlazi i kazeta »Svani dane« s adventskim pjesmama. Pošto je proslavio blagdan Sv. Cecilije u kući Betanija u Remetama Collegium odlazi na turneju u Gelsenkirchen i Köln 28. 11. 1986. Tamo je nastupio u dva doma umirovljenika u okviru Caritasova tjedna i na dva koncerta u Augustinus Propsteikirche u Gelsenkirchenu i u našoj misiji u Kölnu. Oba su koncerta bila vrlo dobro organizirana i posjećena. Na prvom je bilo više njemačke publike koja je pratila program vrlo pažljivo i zainteresirano, a o koncertu se veoma pohvalno izrazio i lokalni tisak. Snimka s tog koncerta bila je u dva navrata emitirana na Radio-Kölnu (zbor *Denn es ist iz Mesije*) na Badnjak. Na programu su bile obrade narodnih pjesama iz *Cithare octochorde* Kokota i Lešćana (*Zdrava Devica, Gospoja si milostivna i Zdrava Devica*), Schützov *Verbum caro*, Vittorijin *O magnum mysterium*, Lukačičevi moteti *Ex ore, Canite et psallite* i Jelićev *Bone Jesu, Arija duetto iz 78. kantate J. S. Bacha i Kvintet za violinu, violu, obou, flautu i orgulje J. Ch. Bacha i Papandopolove obrade pjesama Veseli se Majko Božja i Tama je svud*. Solisti su bili Georg Draušnik, oboa, Tinka Muradori, flauta, Tin Mršić, čelo, Mario Penzar, orgulje, s. Cecilija Pleša, mezzosopran, Darija Hreljanović, sopran, Matiša Rajčić, bas i Nikola Predrag, tenor. Zahvaljujući pomoći i požrtvornosti o. Mirka Gregova i njegovih suradnika laika iz naše misije Collegium nosi prelijepe doživljaje s te uspješne i bogate turneje. Božićni nastupi u Zagrebu obogaćeni su nekim novim točkama, kao npr. Bach: *Nun kommt der Heiden Heiland*, Händel: *Alle Tale* i Brittenov *Interludij za dvije harfe*. Bili su to koncerti u katedrali 21. 12. 1986., u Bazilici u Palmotićevoj na Bogojavljenje i posljednji u Hrvatskom glazbenom zavodu 20. 1. 1987. Tome se pribraja i nekoliko nastupa na misama i koncertima u raznim zagrebačkim katedralama, naročito veoma omiljeni nastup i za publiku i za izvodioce u KBC Rebroy. Po prvi put izvedena je repertoarna novost: božićne pjesme u aranžmanu i pod ravnanjem Vjekoslava Vile uz pratnju tamburaškog orkestra iz Kašine u narodnim nošnjama. S tamburašima je Collegium nastupio u misama u katedrali i Palmi i na koncertu u HGZ-u. Koncertu je prisustvovala i vjerni prijatelj i dobročinitelj CPMS-a kardinal Franjo Kuharić. Snimka nastupa na misij u katedrali na Blagdan Sv. Obitelji izdana je na kazeti pod naslovom »Hrvatski iseljenički Božić« u dva izdanja. U siječnju je na završetku molitvene osmine za jedinstvo kršćana CPMS nastupio u evangeličkoj crkvi na ekumenskog molitvi. Ostao je zapažen Bachov koral *Jesus bleibet meine Freude* uz pratnju čarobne oboe Georga Draušnika.

Nakon kraćeg odmora kolegijevci su nastavili radom na Mozartovoj *Krunidbenoj misi* koju je Kolegij već prije pjevao u više navrata, Pergolesijevoj *Stabat Mater* i Buxtehudeovoj kompoziciji *Magnificat*, sve djela koja će se izvoditi u nadolazećoj Marijanskoj godini. Kasnije će tome nadodati još rad na Monteverdijevoj *Ave maris Stella* iz Vespera. CPMS se priključuje i jednoj dobrotvornoj akciji. U Hrvatskom glazbenom zavodu izveden je *Koncert za pet flauta* Bois-martiera (izvode Tinka Muradori, Genoveva Gerova, Brigita Stadler, Zlatko Virovec i Arijana Anić), i Bachov *Doppelkonzert za dvije violine* (izvode Marijan Modrušan i Janko Ranogajec). U drugom dijelu su Bachovi koral i 78. kantata. Cjelokupni prihod od

320.000 dinara predan je kao prilog za izgradnju nove Nacionalne biblioteke u Zagrebu. S istim je programom CPMS gostovao i u Varaždinu 1. 4. 1987.

Te je godine Uskrs pao na posljednju nedjelju u mjesecu kad, ionako, red na CPMS-u da pjeva u katedrali. Zboru su se priključili i mnogi pjevači iz »Gorana Kovačića« tako da je narastao na oko 60 pjevača, a i orkestar je također bio pojačan. Izvedena je Mozartova *Krunidbena misa* i Händelov *Aleluja* te koralna uskrnsna *Sequentia*.

Na završetku Seminara za crkvene glazbenike u uskrsnom tjednu održan je koncert Kolegija za sudionike seminara u Crkvi Sv. Franje na Kaptolu 9. Na koncertu je Tin Mršić izvodio svoj diplomski program Bachovu *Sonatu za čelo* u prvom dijelu a zbor sa solistima i orkestrom Bachovu 78. kantatu. Na kraju sezone 20. 6. 1987, nastupio je Collegium u Palmi s prvim u nizu marijanskih koncerata. Uz to bili su tu i brojni nastupi na misama u katedrali i drugim crkvama u Zagrebu i izvan njega.

Kao obično društveni i molitveni život u Collegiumu bio je vrlo živ. Ove je godine duhovno vodstvo bilo povjereno p. Vjenceslavu Mihetecu, karmelićaninu.

Ova je godina bila po mnogočemu u Collegiju označena brojem *prvi*. Prva turneja u Zapadnu Njemačku, prvi nastup u jednoj nekatoličkoj crkvi, prvi nastup u jednoj državnoj socijalnoj ustanovi, prvi nastupi na tribinama i prvi nastup s tamburaškim orkestrom.

Iako time završava svoju četrnaestu sezonu, Collegium pro musica sacra dokazuje da uvijek nešto u njegovoj djelatnosti može biti i po prvi put.

Lj. J.

»SPLITSKI VOKALNI OKTET« KROZ GODINU 1987.

»Splitski vokalni oktet« što ga vodi dr. Petar Zdravko Blajić nastavio je i kroz godinu 1987. svojim djelovanjem i to najviše koncertima duhovne glazbe izvodeći skladbe raznih stilova. Na svakom svom nastupu, bilo u liturgiji bilo na koncertima, Oktet obavezno izvedete nekoliko skladbi iz baštine gregorijanskog koral, tako da se može reći da je Oktet, među ostalim, najustrajniji propagator gregorijanskog koral. Oktet, također, na svojim koncertima, izvodeći višeglasnu glazbu, uvijek prednost daje duhovnim skladbama hrvatskih autora. U ovom prikazu spomenut ćemo samo one značajnije nastupe »Splitskog vokalnog okteta«, koje je uglavnom zabilježio i tisak, uvijek s pohvalnim riječima.

U crkvi Gospe od Dobrića u Splitu u prigodi otkrivanja novih vitraja Josipa Botteriija preko liturgije koju je predvodio nadb. Franić, i nakon mise u prigodnoj akademiji glazbene točke izvodio je Oktet. U istoj crkvi, koja je zauzimanjem don Spira Vukovića postala i trajni izlog i izložba vrijednih umjetničkih djela s tematikom iz naše vjerske i nacionalne prošlosti, Oktet je na blagdan Svijećnice također pjevao u liturgiji i u prigodnoj akademiji. U crkvi sv. Obitelji u Splitu, kod otaca trećoredaca, na već tradicionalnoj misi za umjetnike i na akademiji, uz druge sudionike, nastupio je i Oktet izvodeći djela domaćih autora. Značajno je da se na toj misi i akademiji, što je zamisao župnika o. Vice Blekića, na inicijativu dr. Blajića koji glazbeno organizira i vodi program, izvode djela samo slavenskih, osobito hrvatskih autora, starijih i suvremenih.

U travnju prošle godine Oktet je u studiju radio Splita snimio za LP »Iz riznice splitskih stoljeća — Marina Jajić« skladbu svoga voditelja mo. Blajića »Et incarnatus est«. Solističku dionicu te skladbe izvodi Marina Jajić, vrlo afirmirana naša sopranistica koja je prošle godine dobila višegodišnji angažman u Bernu i već je mnogo puta s uspjehom nastupila po koncertnim podijima i u kazalištima Europe. Po izlasku, na promociji te LP, Oktet je, uz druge vrlo kvalificirane sudionike, u splitskoj katedrali izveo dvije koralne i dvije višeglasne skladbe.